

Onderwerp Tweede Kamerverkiezing op 22 november 2023
ter informatie
Steller Marcel Snip

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 73 44 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 291848-2023
Datum 20-09-2023 Uw brief van Uw kenmerk

Geachte lezer,

Op woensdag 22 november 2023 vindt de vervroegde Tweede Kamerverkiezing plaats. In deze brief informeren wij u over de voorbereidingen van deze verkiezing.

Stemlokalen

Het doel is voor de komende verkiezing wederom voldoende stemlokalen aan te wijzen om stemmen voor iedere stemgerechtigde inwoner mogelijk te maken. Daartoe wordt bij het aanwijzen van stemlokalen rekening gehouden met een goede geografische spreiding en toegankelijkheid.

Voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer worden in de gemeente Groningen 173 stembureaus ingericht op 135 locaties. Daarbij wordt vooral gebruik gemaakt van buurthuizen, kerken, sportlocaties en eigen gebouwen. Ook wordt er bij deze verkiezing voor het eerst sinds het begin van de coronaperiode weer gebruik gemaakt van verzorgingstehuizen. De afgelopen jaren was het door coronamaatregelen niet mogelijk stembureaus in te richten in verzorgingstehuizen. Nu de coronamaatregelen al enige tijd zijn beëindigd willen verzorgingstehuizen weer toestemming verlenen om een (openbaar) stembureau te huisvesten in hun gebouwen.

Het aantal stembureaus ligt hoger dan bij de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023. Destijds werden 148 stembureaus ingericht op 125 locaties. Er is voor deze incidentele uitbreiding gekozen omdat bij Tweede Kamerverkiezingen traditioneel veel meer kiezers naar de stembus gaan. Het instellen van meer stembureaus zorgt ervoor dat er minder wachtrijen bij de stembureaus ontstaan. Bovendien heeft dit tot gevolg dat het aantal te tellen stembiljetten per stembureau binnen de perken blijft. Op deze manier wordt getracht er

Volgvel 1

voor te zorgen dat stembureauleden niet tot diep in de nacht bezig zijn met het tellen van de stemmen op partijniveau.

Alle stembureaus zijn geopend van 7.30 uur tot 21.00 uur. Hierop is één uitzondering: het stembureau in de hal van het Hoofdstation is geopend van 06.30 uur tot 20.00 uur. De voorlopige telling op lijstniveau van dit stembureau vindt om 21.00 uur plaats in het voormalige distributiecentrum Niemeyer aan de Peizerweg 109 te Groningen.

Toegankelijkheid

Twee stemlokalen zijn bij de komende Tweede Kamerverkiezing niet rolstoeltoegankelijk. Het gaat om de stemlokalen Stichting Open de Poort aan de Moesstraat en VRIJDAG (locatie Akkerstraat) aan de Akkerstraat. In deze wijk is geen geschikte alternatieve locatie beschikbaar. Informatie over de stemlokalen en de toegankelijkheid wordt gecommuniceerd naar de kiezers via de gemeentelijke website, publicaties en de kandidatenlijst die huis aan huis wordt bezorgd bij alle kiezers.

Net als bij voorgaande verkiezingen wordt er ook een stembureau voor doven en slechthorenden en een stembureau voor blinden en slechtzienden ingericht. In het stembureau voor doven en slechthorenden zijn gebarentolken aanwezig. In het stembureau voor blinden en slechtzienden kan zelfstandig worden gestemd met behulp van een stemmal en audio-ondersteuning.

Ook rijdt er bij de Tweede Kamerverkiezing op 22 november in de gehele gemeente Groningen een verkiezingstaxi. Oudere kiezers of kiezers met een lichamelijke beperking die hun stem willen uitbrengen kunnen met deze taxi gratis naar het stemlokaal in de buurt. Op die manier kunnen deze kiezers hun kiesrecht toch zelfstandig uitoefenen.

Stembureauleden

Voor ieder stembureau worden zeven stembureauleden benoemd die er gezamenlijk voor zorgen dat de stemming goed verloopt. Daartoe moeten stembureauleden beschikken over voldoende kennis en vaardigheden op het terrein van het verkiezingsproces. Ze nemen daarvoor deel aan een verplichte (digitale) training. De geschiktheid van de stembureauleden wordt beoordeeld op basis van een af te leggen toets.

Keuze voor centrale stemopneming

De Kieswet schrijft voor dat het college van burgemeester en wethouders bij elke verkiezing een gemeentelijk stembureau in moet stellen dat of decentraal of centraal de stemmen op kandidaatniveau telt. In de gemeente Groningen wordt gekozen voor de variant centrale stemopneming, mede omdat de gemeente Groningen al sinds 2018 naar volle tevredenheid voor centrale stemopneming kiest.

Centrale stemopneming houdt in dat na sluiting van de stemming om 21.00 uur in alle stemlokalen eerst een voorlopige telling op partijniveau plaatsvindt. Op basis van deze tellingen wordt een voorlopige uitslag bekend gemaakt. Vervolgens vindt de volgende dag centrale stemopneming op kandidaatniveau plaats in het voormalige distributiecentrum Niemeyer aan de Peizerweg 109 te Groningen. De centrale stemopneming vindt plaats onder leiding van het gemeentelijk stembureau.

Centrale stemopneming heeft als doel een nog grotere betrouwbaarheid van de uitslag dankzij inzet van frisse krachten en beter zicht van de organisatie op de telprocedure. Daarnaast bevordert centrale stemopneming de controleerbaarheid en transparantie van de stemopneming.

Communicatie

Net als bij voorgaande verkiezingen worden kiezers geïnformeerd over de aanstaande verkiezing. Dit gebeurt via de gemeentelijke website, publicaties in kranten, de huis-aan-huis kandidatenlijsten, sociale media en verkiezingsborden. De landelijke voorlichtingscampagnes worden aangevuld met lokale, gemeentespecifieke informatie over de stemlocaties, openingstijden van de stemlokalen en de locatie en het tijdstip van de centrale stemopneming.

Financiën

De verwachte kosten van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing bedragen in totaal € 1.078.500 in 2023. In 2025, het jaar dat de reguliere Tweede Kamerverkiezing zou plaatsvinden, is hiervoor een budget van totaal € 1.013.000 beschikbaar. Bestaande uit het reguliere verkiezingsbudget van € 972.000 en de vergoeding van het rijk voor meerwerk als gevolg van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen (NPVV) van € 41.000.

De verwachte kosten voor de Tweede Kamerverkiezing in 2023 zijn totaal € 65.500 hoger dan het beschikbare budget hiervoor in 2025. Dit wordt verklaard door het instellen van 25 extra stembureaus en de kosten aan o.a. personeel, drukwerk en transport die dit met zich meebrengt. Er is voor deze incidentele uitbreiding gekozen omdat bij een Tweede Kamerverkiezing traditioneel veel meer kiezers naar de stembus gaan. Het instellen van meer stembureaus zorgt ervoor dat er minder wachtrijen bij de stembureaus ontstaan. Bovendien heeft dit tot gevolg dat de aantallen te tellen stembiljetten per stembureau binnen de perken blijft. Op deze manier wordt getracht er voor te zorgen dat stembureauleden niet tot diep in de nacht bezig zijn met het tellen van de stemmen.

We stellen voor om de kosten in 2023 te dekken uit een onttrekking aan de Algemene Reserve van € 1.013.000 (hoogte van het budget 2025) en het resterende bedrag van € 65.500 te dekken uit reguliere budgetten Publieke Dienstverlening 2023. De dekking uit de Algemene Reserve betreft een voorfinanciering. Het beschikbare budget voor verkiezingen in 2025 à € 1.013.000 voegen we in 2025 weer toe aan de Algemene Reserve. De voorfinanciering uit de Algemene Reserve leidt tot een tijdelijke verslechtering van het weerstandsvermogen (circa 1% in 2023 en 2024).

De bijbehorende begrotingswijziging voor 2023 wordt betrokken via het verzamelvoorstel 'Begrotingswijzigingen 3e kwartaal 2023'. De voorgestelde toevoeging aan de Algemene Reserve in 2025 van € 1.013.000 wordt meegenomen in de begroting 2025.

Volgvel 3

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.